

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ
СТАРОИКШУРМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422066, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Старая Икшурма, ул. Ленина, д.17
тел. (84362) 41-6-47

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ ИКШЕРМӘ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422066, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Иске Икшермә авылы, Ленин урамы, 17 йорт
тел. (84362) 41-6-47

e-mail: sik.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
08.11.2021

КАРАР
№31

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Иске Икшермә авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне
раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1
өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм
муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль закон,
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл жирлеге
Уставына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә
авыл жирлеге Советы

карап кылды:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәне раслау (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске
Икшермә авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, аның
рәсми басылып чыккан көненнән дә соңга калмыйча, 2022 елның 1 гыйнварыннан да
соңга калмыйча үз көченә керә.
3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.
4. Әлеге карарны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес
буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Иске Икшермә авыл жирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/rus/ikshurma>
адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам

Иске Икшермә авыл жирлеге башлыгы

Н.Н. Нурмөхәммәтов

Расланган
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Иске Икшермә авыл
жирлеге Советының 2021 елның 08
ноябрдә 31 номерлы карар белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Иске Икшермә авыл жирлеге территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иске Икшермә авыл жирлеге территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзеклөндөрү өлкәсендә контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иске Икшермә авыл жирлеге территориясендә төзеклөндөрү кагыйдәләрен (алга таба – төзеклөндөрү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемлеләген тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү төзеклөндөрү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Төзеклөндөрү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба – администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар – Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иске Икшермә авыл жирлеге Башлыгы (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи вазыйфаларына, аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә, төзеклөндөрү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Төзеклөндөрү өлкәсендә контроль, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткөрү белән бәйлә менәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Администрация үз эченә алган төзеклөндөрү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотат:

- 1) якин-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзеклөндөрү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча ; ;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрән башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрән башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрән башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирәкле үтәп керүне, шулай ук ишегалларына ирәкле керү юлларын тәэмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең, жир эшләрән башкару чорында, иминлеген тәэмин итү буенча ; ;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләнделерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чараларыннан гомуми файдалану территорияләрен пычратуга юл куймау турында;

3) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшермә авыл жирлегә территориясен (алга таба – текст буенча-авыл жирлегә) чистарту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тотуны да кертәп;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертәп;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кисү (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очрақларда төзекләндерелгә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

1.7. Администрация вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен контрольдә тоту.

1.8. Төзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләнделерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткелләр аңлашыла.

1.9. Төзеклөндөрү объектлары астында хәзерге хәлдә төзеклөндөрү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзеклөндөрү эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннар өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә аңлана.

1.10. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын кисәтү.

2.1. Администрация төзеклөндөрү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән дә, контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар администрация тарафыннан контрольдә тотылуы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга җиткерү, аларны үтәү алымнарына җиткерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән төр типтә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткөрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткөргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, төзеклөндөрү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат, контроль чаралар үткөрү турында Карар кабул итү өчен, бу хакта кичекмәстән җирлек башлыгына мәгълүмат җибәрә.

2.5. Төзеклөндөрү өлкәсендә администрация тарафыннан түбәндәге профилактик чаралар үткөрелергә мөмкин:

1) мәгълүмат бирү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) кисәтү игълан итү;

4) консультация бирү;

5) профилактик визит.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча администрация тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге (алга таба – жирлекнең рәсми сайты) тиешле мәгълүматларны контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә), массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә хәл ителәргә тиеш. Администрация жирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләр урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү администрация тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижеләре турында мәгълүматларны жюю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча ел саен хакимият башлыгы кул куйган Администрация боерыгы белән расланган төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад әзерләнә. Өлегә доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме, администрациядә мәжбүри таләпләрне бозулар яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудырган очракта, контрольлек итүче затка игълан ителә. Кисәтүләр авыл жирлегә башлыгы тарафыннан өлегә мәгълүматларны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотучы зат адресына жиберелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү Россия Федерациясә Икътисадый үсеш министрлыгының 31.03.2021 елның №151 «контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номеры бирелгән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Администрация тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольлек итүче зат күрсәтелгән кисәтүгә карата каршы кисәтү бирергә хокуклы. Кисәтүгә карата каршы көрәш администрация тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендә карала. Каршылыкларны карау нәтижәсендә контрольдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында җавап жиберелә. Каршылык белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольлек итүче затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү авыл жирлегә башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат жирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
  - 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
  - 3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
  - 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү администрация тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла.
- Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук граждандарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очрақларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос төхдәм ителде;
- 2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә җавап бирелгән сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлегенә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның карарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазыйфаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы затны бәяләү максатларында, администрация тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Администрациягә контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк мәрәҗәгатьләре кәргән очракта, консультация администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлек урнаштыру, авыл җирлегенә башлыгы яки вазыйфаи зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар төхдәм итү характерына ия.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару.

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан әлеге чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчеләрнең) урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп итү юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган белешмәләрне, шулай ук фото-төшерү функциясе булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны күзәтү.- кино төшерү, видеоязмалар;;

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү администрация тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәру өчен нигез булып тора:

1) администрациядә гражданныр һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зыян) китерү куркынычы турында яисә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чараларны да кертеп, контроль чаралар үткәру нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган контроль;

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткәру турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатләр буенча законнарың үтәлешенә, кеше һәм гражданныр хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәнең үтәлу срогы чыккач – контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән

күрсөтмө белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсөтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар һакимиятнең контроль чара үткәру турындагы күрсөтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Администрация карары кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләр нигезендә, мондый күрсөтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган күрсөтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биремә, администрациянең эш планындагы бирем, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очракларда, жирле үзидарә башлыгы биремә нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда Администрация өлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсөтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсөтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә өлеге органнарга караган, дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнары яисә өлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2001 елның 6 мартындагы 338 нче карары белән расланган.

3.10. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, аның килеп туган очракта, администрациягә контроль чарасы уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру администрация тарафыннан индивидуаль эшкуар, гражданның өлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылуы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольлек чарасын үткәргәндә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга,

мәжбүри таләпләрне үтәүне контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бәяләвенә комачауламый, контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контроль чара үткөрү турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контрольдә тотылучы затның (контрольдә тотучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен җитди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә җитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Барлык очрақларда да контроль эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр кылуга җәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чараларын үткөрү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткөрү һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткөрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) администрация тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотып торган контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Тикшерү чараларын үткөргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Акты рәсмиләштерү, әгәр акты рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткөрү көнендә контроль чара үткөрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольдә тотылучы вазыйфаи затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү әлеге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә

башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылучы затларга житкерү юлы белән башкарыла., шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшкуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контрольлек итүче зат булган граждан контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр турында мәгълүмат бирә, һәм кабул ителә торган карарларда, администрация адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жиберү яки администрациядә контрольдә тотылучы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат булмау һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша (әгәр дә бу очракта) жиберергә мөмкин., әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуну төгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждан администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотылучы затка электрон формада хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта яки контрольдә тотучы зат соравы буенча почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Контроль чара үткәргәндә мөжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мөжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мөжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта администрация (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлегенә билгеләнгән очракта, гражданнарга, оешмаларга зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә.; закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясә нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә.;

4) мөжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мөжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне

мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнче, аның үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәжәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарга.

3.19. Контрольлек итүче вазыйфаи затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек ителәр.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткөрү барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозуны контрольдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар әлеге актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартуға вәкаләтле хакимият органына юллылар.

4. Администрация карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү.

4.1. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибидә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре.

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.